

Roll No.

[Maps of India and World]

Total No. of Questions : 8]

[Total No. of Printed Pages : 8

SS

2087

ਸਲਾਨਾ ਪਰੀਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ
GEOGRAPHY (Theory)

(Common for Hum., Science and Agriculture Groups)

(Punjabi, Hindi and English Versions)

(Evening Session)

Time allowed : Three hours

Maximum marks : 70

(Punjabi Version)

ਨੋਟ : (i) ਆਪਣੀ ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਦੇ ਟਾਈਟਲ ਪੰਨੇ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਕੋਡ/ਪੇਪਰ-ਕੋਡ ਵਾਲੇ ਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਾ-ਕੋਡ/ਪੇਪਰ-ਕੋਡ 042 ਜ਼ਰੂਰ ਦਰਜ ਕਰੋ ਜੀ ।

(ii) ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਲੈਂਦੇ ਹੀ ਇਸ ਦੇ ਪੰਨੇ ਗਿਣ ਕੇ ਦੇਖ ਲਓ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਟਾਈਟਲ ਸਹਿਤ 30 ਪੰਨੇ ਹਨ ਅਤੇ ਠੀਕ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਹਨ ।

(iii) ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਪੰਨਾ/ਪੰਨੇ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੱਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨ/ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ।

(iv) ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ ।

(v) ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 1 ਦੇ 8 ਉਪ ਭਾਗ ਹਨ । ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਇੱਕ ਵਾਕ ਵਿੱਚ ਦਿਉ । ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਇੱਕ ਅੰਕ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ।

(vi) ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 2 ਦੇ ਅੱਠ ਉਪ ਭਾਗ ਹਨ । ਹਰੇਕ ਉਪ ਭਾਗ 2 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੈ । ਉੱਤਰ ਦੀ ਲੰਬਾਈ 2 ਤੋਂ 3 ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ ।

(vii) ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 3 ਦੇ ਅੱਠ ਉਪ ਭਾਗ ਹਨ । ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ 60 ਤੋਂ 80 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਉ । ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 4 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ।

(viii) ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 4 ਤੋਂ 6 ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ । ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 6 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੈ । ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ 150 ਤੋਂ 250 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਉ ।

(ix) ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 7 ਅਤੇ 8 ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਨਕਸ਼ਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ । ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਹਨ ।

(x) ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਸਟੈਂਸਿਲਜ਼ ਵਰਤ ਸਕਦੇ ਹਨ ।

1. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ, ਉੱਤਰ ਕੁਝ ਕੁ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਓ :

(ੳ) ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਆਵਾਜਾਈ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹਿੰਗਾ ਸਾਧਨ ਕਿਹੜਾ ਹੈ ?

(i) ਰੇਲ ਮਾਰਗ (ii) ਸੜਕ ਮਾਰਗ (iii) ਹਵਾਈ ਮਾਰਗ (iv) ਜਲ ਮਾਰਗ 1

(ਅ) ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਪੜਾ ਬੁਣਨ ਦੀ ਕਲਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਣ ਲਿਆਇਆ ?

(i) ਆਰੀਆ ਲੋਕ (ii) ਮੁਗਲ (iii) ਮੰਗੋਲ (iv) ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ 1

- (ੳ) ਗੀਨੇ ਦੀ ਖੇਤੀ ਲਈ ਕਿਹੋ ਜਿਹੇ ਤਾਪਮਾਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ? 1
- (ਸ) ਆਰਥਿਕ ਭੂਗੋਲ, ਭੂਗੋਲ ਦੀ ਕਿਹੜੀ ਸ਼ਾਖ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ ? 1
- (ਹ) ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਸੋਨਾ ਅਖਵਾਉਂਦਾ ਹੈ ? 1
- (ਕ) ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੱਛੀਆਂ ਫੜਨ (ਉਤਪਾਦਨ ਕਰਨ) ਵਾਲਾ ਦੇਸ਼ ਕਿਹੜਾ ਹੈ ? 1
- (ਖ) ਸ਼ਕਤੀ (ਊਰਜਾ) ਦੇ ਮੁੱਖ ਸੋਮੇ ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਹਨ ? 1
- (ਗ) ਟਾਟਾ ਆਇਰਨ ਐਂਡ ਸਟੀਲ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਕਾਰਖਾਨਾ ਕਿੱਥੇ ਸਥਿਤ ਹੈ ? 1
2. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ, ਉੱਤਰ 30 ਕੁ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਓ :
- (ੳ) ਮੱਛੀ ਖੇਤਰ ਕੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ? 2
- (ਅ) ਕੱਚੇ ਲੋਹੇ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ । 2
- (ੳ) ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਘੱਟ ਵਸੋਂ ਖੇਤਰ ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਹਨ ? 2
- (ਸ) ਅਮੁੱਕ ਸੋਮਿਆ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? 2
- (ਹ) ਸੁਏਜ਼ ਨਹਿਰ ਕਿਹੜੇ ਦੇ ਸਾਗਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾਉਂਦੀ ਹੈ ? 2
- (ਕ) ਸਥਾਨਾਐਤਰੀ ਖੇਤੀ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? 2
- (ਖ) ਨਿਰਮਾਣ ਉਦਯੋਗ ਕਿੰਨੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ? 2
- (ਗ) ਕੁਦਰਤੀ ਉੱਨ ਦੇ ਸਰੋਤ ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਹਨ ? 2
3. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਪੰਜ ਭਾਗ ਕਰੋ :
- (ੳ) ਕਪਾਹ ਕਿੰਨੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ? ਲਿਖੋ । 4
- (ਅ) ਨੁਕੀਲੇ ਪੱਤਿਆਂ ਵਾਲੇ ਜੰਗਲਾਂ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? 4
- (ੳ) ਤਾਬੇ ਦਾ ਕੀ ਮਹੱਤਵ ਹੈ ? 4
- (ਸ) ਜੀਵ ਤੇ ਨਿਰਜੀਵ ਸੋਮਿਆ ਵਿੱਚ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਸਹਿਤ ਅੰਤਰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ । 4
- (ਹ) ਨਿਜੀ ਖੇਤੀ ਤੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੇਤੀ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ । 4
- (ਕ) ਪਨਾਮਾ ਨਹਿਰ ਦੇ ਗੁਣ ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਿਖੋ । 4
- (ਖ) ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧਦੀ ਵਸੋਂ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਖਤਰੇ ਦੀ ਘੰਟੀ ਕਿਵੇਂ ਬਣਦੀ ਹੈ ? 4
- (ਗ) ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਧਾਰਤ ਉਦਯੋਗਾਂ 'ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ । 4

(3)

4. ਚਾਵਲ ਦੀ ਖੇਤੀ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਭੂਗੋਲਿਕ ਹਾਲਤਾਂ ਲਿਖੋ ਤੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਚੌਲ ਉਤਪਾਦਕ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ । 6
- ਜਾਂ
ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਖੰਡ ਉਦਯੋਗ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਤੇ ਵੰਡ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ । 6
5. ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਵਸੋਂ ਦੀ ਘਣਤਾ ਤੇ ਵੰਡ ਉੱਤੇ ਅਸਰਪਾਊ ਕਾਰਕਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ । 6
- ਜਾਂ
ਕੋਲੇ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਲਿਖੋ ਤੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਕੋਲਾ ਉਤਪਾਦਨ ਤੇ ਵੰਡ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ । 6
6. ਆਰਥਿਕ ਭੂਗੋਲ ਦਾ ਮਹੱਤਵ ਵਿਸਥਾਰ ਸਹਿਤ ਲਿਖੋ । 6
- ਜਾਂ
ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਢੰਗਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਦੱਸੋ ਤੇ ਕਿਸੇ ਦੋ ਢੰਗਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ । 6
7. ਭਾਰਤ ਦੇ ਖਾਕੇ ਵਿੱਚ ਭਰੋ : 4
- (i) ਮੁੰਬਈ
(ii) ਬ੍ਰਹਮਪੁੱਤਰ
(iii) ਕੋਲਾਰ ਖਾਣ
(iv) ਕੋਈ ਕੌਫੀ ਉਤਪਾਦਕ ਖੇਤਰ ।
8. ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਖਾਕੇ ਵਿੱਚ ਭਰੋ : 4
- (i) ਗਰੀਨਲੈਂਡ
(ii) ਗੋਬੀ ਮਾਰੂਥਲ
(iii) ਟੈਗਾ ਜੰਗਲ ਦਾ ਸਥਾਨ
(iv) ਅਸਟਰੇਲੀਆ ਦੇ ਇੱਕ ਕਣਕ ਉਤਪਾਦਕ ਖੇਤਰ ।

ਨੋਟ : ਨੇਤਰਹੀਣ ਪਰੀਖਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ, ਪ੍ਰਸ਼ਨ 7 ਤੇ 8 ਦੇ ਬਦਲਵੇਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

7. ਕੇਵਲ ਨਾਂ ਲਿਖੋ (ਭਾਰਤ) : 4
- (i) ਕਾਲੀ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਇੱਕ ਖੇਤਰ
(ii) ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀਆਂ ਰਾਜਧਾਨੀਆਂ
(iii) ਕਿਸੇ ਤੇਲ ਸੋਧਕ ਕਾਰਖਾਨੇ ਦਾ ਸਥਾਨ
(iv) ਸੰਘਣੀ ਵਸੋਂ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਦਾ ਨਾਂ
8. ਕੇਵਲ ਨਾਂ ਲਿਖੋ (ਸੰਸਾਰ) : 4
- (i) ਅਫ਼ਰੀਕਾ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਮਾਰੂਥਲ
(ii) ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਹਵਾਈ ਮਾਰਗ
(iii) ਅੰਧ ਮਹਾਂਸਾਗਰੀ ਮੁੱਖ ਮੱਛੀ ਉਤਪਾਦਕ ਖੇਤਰ
(iv) ਕੈਨੇਡਾ ਤੇ ਚੀਨ ਦੀਆਂ ਰਾਜਧਾਨੀਆਂ ।